



# آیین نامه استانداردهای تابلو، مهر، سرنسخه و کارت ویزیت مؤسسات پزشکی، مطبها و دفاتر کار شاغلان حرف پزشکی و وابسته

(موضوع بند ج ماده ۳ از فصل دوم قانون تشکیل سازمان نظام پزشکی مصوب ۱۳۸۳/۱/۲۵ مجلس شورای اسلامی)

## فصل ۱ - مقدمه

### بخش ۱ - تعاریف:

حد فاصل ساختمان و معبر قرار دارد، بالای دیوار حیاط نیز سردر محسوب می شود.

**ماده ۸: نمای جانبی ساختمان:** به جداره ها و قسمتی از ساختمان ها اطلاق می گردد که به گذر عمومی دسترسی نداشته ولی از معبر عمومی دید داشته باشد.

**ماده ۹: دیوار حیاط:** در ساختمان هایی که حیاط در حد فاصل ساختمان و معبر قرار دارد دیوارهای داخلی حیاط (بجز دیوار جبهه اصلی ساختمان) که از معبر قابل مشاهده اند دیوار حیاط نامیده می شوند.

**ماده ۱۰: مهر:** مهر عبارت است از یک وسیله کوچک فلزی، چوبی یا پلاستیکی که نام و شماره نظام پزشکی و اطلاعات عضو سازمان یا موسسه به طور برجسته روی آن تعبیه شده است و با نقش آن بر روی نسخ و اسناد پزشکی موجب اعتباربخشی نسخ و اسناد پزشکی از سوی شخص صاحب مهر می گردد.

**ماده ۱۱: سرنسخه:** برگه ای حاوی مشخصات مطب/دفتر کار یا موسسه که دستورات دارویی، پاراکلینیک یا سایر دستورات عضو سازمان بر روی آن نوشته می شود و پس از نقش مهر معتبر می گردد.

**ماده ۱۲: کارت ویزیت:** کارتی با اطلاعات مطب/دفتر کار یا موسسه است که جهت معرفی و همچنین ارائه اطلاعات تماس مورد استفاده قرار می گیرد.

**ماده ۱۳: پروانه طبابت:** در این آیین نامه به پروانه طبابت یا دفتر کار صادره از سامانه پروانه مطب سازمان نظام پزشکی اطلاق می شود که در زمان بررسی معتبر بوده و تاریخ انقضاء آن فرا نرسیده باشد. چنانچه تاریخ پروانه طبابت منقضی شود فاقد اعتبار بوده و هیچ یک از مواد این آیین نامه در خصوص آن قابل استناد نیست.

**ماده ۱۴: پروانه بهره برداری:** در این آیین نامه به پروانه تأسیس یا بهره برداری مؤسسات پزشکی صادره از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا دانشگاه های علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی، اطلاق می شود که در زمان بررسی معتبر بوده و تاریخ انقضاء آن فرا نرسیده باشد. چنانچه تاریخ پروانه بهره برداری منقضی شود فاقد اعتبار بوده و هیچ یک از مواد این آیین نامه در خصوص آن قابل استناد نیست.

**ماده ۱۵: عضو سازمان:** هر یک از شاغلین حرف پزشکی که به موجب ماده ۴ قانون تشکیل سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران به عضویت این سازمان درآمده باشد.

### بخش ۲ - دامنه:

**ماده ۱۶:** کلیه مؤسسات، مطبها و دفاتر کار مشمول این آیین نامه می شوند.

**ماده ۱: مطب:** به واحد ساختمانی/آپارتمانی اطلاق می گردد که پزشک/دندانپزشک با پروانه طبابت معتبر، تابلو و سرنسخه مجزا صرفاً برای ارائه خدمات مجاز در چارچوب ضوابط سازمان نظام پزشکی و وزارت بهداشت و درمان در آن به فعالیت می پردازد.

**ماده ۲: دفتر کار:** به واحد ساختمانی/آپارتمانی اطلاق می شود که هر یک از اعضای سازمان نظام پزشکی دارای پروانه دفترکار معتبر از سازمان نظام پزشکی، صرفاً برای ارائه خدمات مجاز در چارچوب ضوابط سازمان نظام پزشکی و وزارت بهداشت، درمان و آموزش در آن به فعالیت می پردازد. به محل فعالیت دندانپزشکان تجربی و عینک سازان دارای مجوز فعالیت از وزارت بهداشت (به جز مؤسسات پزشکی)، دفترکار اطلاق می شود.

**ماده ۳: مؤسسه:** منظور، مؤسسه مجاز پزشکی است و عبارتست از شخصیتی حقوقی با مالکیت شخص حقیقی یا حقوقی که به صورت خصوصی، دولتی، غیردولتی یا خیریه که به ارائه خدمات پزشکی و پیراپزشکی بپردازد و دارای پروانه بهره برداری/تأسیس از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا سازمان بهزیستی (حسب مورد) باشد. داروخانه، مرکز درمان سوء مصرف مواد، مرکز مشاوره ژنتیک در این آیین نامه تحت شمول تعریف مؤسسه هستند. چنانچه پزشک، دندانپزشک، ماما یا لیسانسیه پروانه دار در یک اتاق از موسسه ای مشغول به ارائه خدمات پزشکی باشند به آن اتاق، مطب/دفترکار اطلاق نمی گردد.

**ماده ۴: تابلو:** تابلو به سازه ای اطلاق می شود که با هدف معرفی مطب/دفترکار یا مؤسسات مشمول این آیین نامه در محل ارائه خدمت نصب می گردد.

**ماده ۵:** انواع تابلوها به شرح ذیل می باشد:

**الف - تابلو افقی:** تابلویی است که بصورت افقی و چسبیده به ساختمان در محل مطب/دفترکار یا مؤسسات نصب می گردد.

**ب - تابلو عمودی:** تابلویی است که بصورت عمود بر ساختمان در محل مطب/دفترکار یا مؤسسات نصب می گردد.

**ج - تابلو روی پایه:** تابلویی است که بر روی پایه در محل معبر و نزدیکی ساختمان مطب/دفترکار یا مؤسسات نصب می گردد.

**د - تابلو جهت نما:** تابلویی است که در ابتدای خیابان/گذر مطب/دفترکار، موسسه، توسط شهرداری محل نصب می گردد.

**ماده ۶: نمای اصلی ساختمان:** به قسمتی از جبهه اصلی ساختمان که به طور مستقیم یا از طریق حیاط به گذر عمومی دسترسی داشته و در معرض دید از طرف خیابان های اصلی یا میادین اصلی قرار داشته باشد، اطلاق می گردد.

**ماده ۷: سردر:** به قسمتی از نمای اصلی ساختمان که حد فاصل بین مرز بالایی در ورودی ساختمان تا زیر سقف طبقه همکف می باشد، اطلاق می شود. در مورد ساختمان هایی که حیاط در

## فصل ۲ - تابلوی مطب، دفتر کار و مؤسسه پزشکی

### بخش ۱ - کلیات

**ماده ۲۹:** نصب پلاک راهنما با رعایت مفاد این آیین‌نامه و قوانین جاری کشور به ابعاد حداکثر (۳۰×۲۱) در راهروهای داخل ساختمان بلامانع است.

### بخش ۳ - تابلوی مطب/دفتر کار:

#### الف - مشخصات فیزیکی تابلوی مطب/دفتر کار:

**ماده ۳۰:** نصب حداقل یک تابلو برای مطب/دفتر کار مطابق ماده ۱۷ الزامی بوده و نصب حداکثر دو تابلوی دیگر با رعایت مفاد این آیین‌نامه و قوانین جاری کشور مجاز می‌باشد (جمعاً سه تابلو بصورت افقی، عمودی یا پایه‌دار).

**ماده ۳۱:** اندازه تابلو باید به طول ۷۰ سانتیمتر و ارتفاع ۵۰ سانتیمتر باشد.

**ماده ۳۲:** جنس تابلو باید نئون پلاست یا فلکسی فیس باشد.

**ماده ۳۳:** نصب ال ای دی ثابت یا متحرک، مانیتور، تابلوهای روان و یا تابلوهای دارای قابلیت تغییر متن به عنوان تابلوی معرف ممنوع است.

**ماده ۳۴:** جهت نوشته‌های تابلو باید افقی باشد.

#### ب - محتوای تابلوی مطب/دفتر کار:

**ماده ۳۵:** درج نام و نام خانوادگی کامل براساس مندرجات پروانه طبابت الزامی است و حذف یا تغییر قسمتی از نام و نام خانوادگی تخلف محسوب می‌گردد.

**ماده ۳۶:** درج بالاترین مقطع و رشته تحصیلی مندرج در پروانه طبابت الزامی است. استفاده از حروف اختصار برای عنوان رشته یا مقطع تحصیلی در تابلو ممنوع است.

**اصلاحیه مصوبه ۴ بیست و چهارمین جلسه شورای عالی نظام پزشکی مورخ ۱۴۰۱/۹/۲۴:** همکاران فوق تخصص و فلوشیپ در تابلو و سرنسخه عنوان تخصص قبلی را ذکر نمایند.

**ماده ۳۷:** درج تلفن، ساعات و ایام پذیرش بیمار اختیاری است.

**ماده ۳۸:** درج رتبه رسمی علمی (بوردها/دانشنامه) چنانچه در پروانه طبابت قید شده باشد اختیاری است.

**ماده ۳۹:** ماماها و گروه‌های پروانه‌دار پزشکی با مقاطع تحصیلی کارشناسی، کارشناسی ارشد و PhD ضمن رعایت الزام درج مقطع و رشته تحصیلی مندرج در پروانه دفتر کار می‌توانند از بین خدمات مجاز و گواهی دوره‌های طی شده مجاز حداکثر سه عنوان در تابلو درج نمایند.

**ماده ۴۰:** اعضای سازمان که بالاترین عنوان مندرج در پروانه طبابت آنها دکترای پزشکی یا دندانپزشکی باشد، ضمن رعایت الزام درج مقطع و رشته تحصیلی مندرج در پروانه طبابت می‌توانند از بین رشته‌های تخصصی مجاز (بدون ذکر عنوان متخصص)، خدمات مجاز و گواهی دوره‌های طی شده مجاز حداکثر سه عنوان در تابلو درج نمایند.

**ماده ۱۷:** نصب تابلو استاندارد با رعایت مفاد این آیین‌نامه و قوانین جاری کشور برای کلیه مشمولین آیین‌نامه، در معرض دید، متصل به ساختمان محل استقرار و رو به گذر عمومی در یکی از محل‌های مجاز مندرج در ماده ۲۸ همین آیین‌نامه الزامی است.

**ماده ۱۸:** صاحبان پروانه طبابت/دفتر کار و موسسات مکلفند همزمان با جابجایی یا تعطیلی به هر دلیلی، نسبت به جمع‌آوری تابلو/تابلوهای نصب شده اقدام نموده و موضوع را به سازمان نظام پزشکی و معاونت درمان دانشگاه مربوطه کتباً اعلام نمایند.

**ماده ۱۹:** رعایت ضوابط فنی، ایمنی و سازه‌ای کلی تابلو الزامی بوده و بروز هرگونه خطرات مالی و جانی ناشی از عدم رعایت آن در مورد مطب/دفتر کار بر عهده صاحب پروانه و در مورد موسسات بر عهده موسسه می‌باشد.

**ماده ۲۰:** درج هرگونه دیوارنویسی بر روی دیوار بیرونی ساختمان یا محل‌های دیگر مجاور مطب/دفتر کار، بعنوان معرفی مطب/دفتر کار یا خدمات سلامت یا تابلو ممنوع است.

**ماده ۲۱:** ذکر مندرجات تابلو به یک زبان دیگر بعد از متن فارسی و با قلم کوچکتر، بلامانع است.

**ماده ۲۲:** در مورد رنگ، نوع و اندازه قلم نوشتار محدودیتی وجود ندارد. اندازه قلم محتوای الزامی باید درشت تر از اندازه قلم محتوای اختیاری باشد.

**ماده ۲۳:** نقش نشان یا لوگوی سازمان نظام پزشکی در تابلو الزامی است.

**ماده ۲۴:** مندرجات دو طرف تابلوهای عمودی یا پایه دار باید یکسان باشد.

**ماده ۲۵:** رنگ زمینه تابلو باید سفید باشد.

**ماده ۲۶:** نوشتار اصلی تابلو باید به زبان فارسی باشد.

**ماده ۲۷:** رنگ نوشتار باید از رنگهای تیره انتخاب شود تا روی پس زمینه سفید تابلو به راحتی قابل تمییز باشد.

### بخش ۲ - محل نصب تابلو:

**ماده ۲۸:** محل‌های مجاز نصب تابلو شامل سر در، دیوار حیاط، نمای ساختمان، نماهای جانبی ساختمان، لبه بام ساختمان، با ارجحیت نمای طبقه اول و یا داخل محوطه اماکن و معابر با رعایت مفاد این آیین‌نامه و قوانین جاری کشور است.

**تبصره:** مؤسسات می‌توانند با رعایت مفاد این آیین‌نامه و قوانین جاری کشور در بام ساختمان محل استقرار مؤسسه اقدام به نصب تابلو نمایند.

**ماده ۴۹:** طول تابلوی مؤسساتی که یک ساختمان مستقل به خود اختصاص داده‌اند حداکثر به اندازه ابعاد سردر ساختمان (عرض ساختمان) می‌باشد.

**ماده ۵۰:** مؤسساتی که یک ساختمان مستقل به خود اختصاص داده‌اند می‌توانند در صورت دسترسی و اشراف به چند گذر، در هر گذر یک تابلو با رعایت استانداردها و ضوابط این آیین‌نامه نصب نمایند.

**ماده ۵۱:** مؤسسات پزشکی که یک ساختمان مستقل را به خود اختصاص داده‌اند، می‌توانند براساس مفاد این آیین‌نامه و براساس قوانین جاری کشور تابلویی در پشت‌بام نصب نمایند.

**ماده ۵۲:** مؤسساتی که در طبقه همکف واقع شده‌اند و دیوار مشرف به معبر یا دیوار حیاط مشرف به معبردارند طول تابلوی معرف می‌تواند به اندازه عرض واحد ساختمانی آن موسسه باشد.

**ماده ۵۳:** نصب تابلوی مستقل خارج از ساختمان برای داروخانه داخلی موسسات، آزمایشگاه، رادیولوژی و سایر بخش‌های بیمارستان مجاز نیست ولی نصب تابلو داروخانه مستقل مستقر در درمانگاه در معرض دید و خارج از ساختمان الزامی است.

**ماده ۵۴:** در انتخاب جنس تابلوی موسسات محدودیتی وجود ندارد. ولی نصب مانیتور، تابلوهای روان و یا تابلوهای دارای قابلیت تغییر متن به عنوان تابلوی مؤسسات ممنوع است.

**ماده ۵۵:** موسسات پزشکی به استثنای بیمارستان، مجاز به نصب تابلوی مستقل برای کادر درمانی نیستند.

#### **ب- محتوای تابلوی مؤسسات پزشکی:**

**ماده ۵۶:** نام و عنوان مؤسسه مطابق پروانه تأسیس/بهره‌برداری مؤسسه الزامی است.

**تبصره ۱:** بیمارستان‌هایی که علاوه بر حداقل بخش‌های پایه تخصصی (داخلی - جراحی عمومی - زنان و زایمان - اطفال)، براساس پروانه بهره‌برداری دارای حداقل سه بخش تخصصی دیگر باشند می‌توانند از عنوان بیمارستان تخصصی استفاده نمایند.

**تبصره ۲:** بیمارستان‌هایی که براساس تبصره ۱ مجاز به درج عنوان تخصصی در تابلو می‌شوند چنانچه براساس پروانه بهره‌برداری دارای حداقل سه بخش فوق تخصصی باشد می‌توانند از عنوان بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی استفاده نمایند.

**ماده ۵۷:** درج بخش‌های مندرج در پروانه بهره‌برداری مؤسسه و حداکثر ۳ خدمت مجاز ارائه شده توسط موسسه اختیاری است. درج این خدمات در تابلو، صرفاً پس از تصویب و ابلاغ لیست خدمات مجاز موسسات توسط شورای عالی امکان‌پذیر است.

**ماده ۵۸:** درج نشان (لوگوی) سازمان نظام پزشکی الزامی است.

**ماده ۵۹:** در صورتی که پروانه‌های تأسیس/بهره‌برداری توسط وزارت بهداشت/دانشگاه یا دانشکده علوم پزشکی صادر شده باشد، ذکر نام مرجع صدور پروانه اختیاری است.

**ماده ۶۰:** در صورتی که پروانه‌های تأسیس/بهره‌برداری توسط مرجعی غیر از وزارت بهداشت/دانشگاه یا دانشکده علوم پزشکی صادر شده باشد، ذکر نام مرجع صدور پروانه الزامی است.

**ماده ۴۱:** پزشکان و دندانپزشکان متخصص ضمن رعایت الزام درج بالاترین مقطع و رشته تحصیلی مندرج در پروانه طبابت می‌توانند از بین رشته‌های فوق تخصصی یا فلوشیپ مجاز (بدون ذکر عنوان فوق تخصص یا فلوشیپ)، خدمات مجاز و گواهی دوره‌های طی شده مجاز حداکثر دو عنوان در تابلو درج نمایند.

**ماده ۴۲:** پزشکان و دندانپزشکان دارنده درجه فوق تخصص یا فلوشیپ ضمن رعایت الزام درج بالاترین مقطع و رشته تحصیلی مندرج در پروانه طبابت می‌توانند از بین خدمات مجاز و گواهی دوره‌های طی شده مجاز حداکثر دو عنوان در تابلو درج نمایند.

**ماده ۴۳:** عناوین مجاز تخصصی برای پزشکان و دندانپزشکان عمومی و عناوین مجاز فلوشیپ و فوق تخصصی برای متخصصان هر رشته ظرف مدت شش ماه از تصویب این آیین‌نامه توسط شورای عالی نظام پزشکی تصویب و اعلام شده و در صورت نیاز توسط همان شورا بازنگری می‌شود. عناوین مجاز تخصص یا فوق تخصص یا فلوشیپ باید مربوط به رشته‌هایی باشد که در حال حاضر در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور در حال تدریس است.

**ماده ۴۴:** خدمات مجاز برای هر یک از رشته‌ها و مقاطع، ظرف مدت شش ماه از تصویب این آیین‌نامه توسط شورای عالی نظام پزشکی تصویب و اعلام شده و در صورت نیاز توسط همان شورا بازنگری می‌شود.

**ماده ۴۵:** فهرست دوره‌های طی شده مجاز برای هر رشته، از میان دوره‌های آموزشی کوتاه مدت حرفه‌ای برگزار شده توسط هر یک از دانشگاه‌های علوم پزشکی و یا دوره‌های مصوب برگزار شده زیر نظر مرکز ملی آموزش‌های مهارتی حرفه‌ای پزشکی وزارت بهداشت توسط معاونت فنی و نظارت سازمان تهیه و در صورت موافقت کمیسیون مرکزی تابلو اعلام می‌گردد.

**ماده ۴۶:** چنانچه مطب/دفترکار در یکی از طرح‌های سلامت محور کشوری یا منطقه‌ای شرکت داشته باشد، مجاز به درج عنوان طرح در تابلو در مقطع اجرای طرح می‌باشد. در این صورت، عنوان طرح کشوری جایگزین یک عنوان از عناوین مجاز اختیاری (موضوع مواد ۳۹ تا ۴۲) قابل درج در تابلو می‌شود. سلامت محور بودن کشوری یا منطقه‌ای توسط کمیسیون مرکزی تابلو موضوع همین آیین‌نامه احراز می‌گردد.

**ماده ۴۷:** دو یا سه عنوان اختیاری موضوع مواد ۳۹ تا ۴۲ باید در یک سطر و بلافاصله در سطر زیرین عنوان اصلی مندرج در پروانه طبابت و با قلم کوچکتر از عنوان اصلی نوشته شود.

#### **بخش ۴- تابلوی مؤسسات پزشکی:**

##### **الف- مشخصات فیزیکی تابلوی مؤسسات پزشکی:**

**ماده ۴۸:** مؤسسات پزشکی که جزئی (قسمتی) از یک ساختمان را به خود اختصاص داده‌اند ملزم به نصب حداقل یک تابلو به ابعاد حداکثر (۱۴۰×۱۰۰) هستند. مؤسسات با رعایت مفاد این آیین‌نامه و قوانین جاری کشور مجاز به نصب تابلوی دوم و یا سوم نیز می‌باشند (بصورت افقی یا عمودی).

**تبصره:** رییس کمیسیون می‌تواند در موارد خاص اشخاص حقیقی یا نماینده اشخاص حقوقی را بدون حق رأی به کمیسیون دعوت نماید.

**ماده ۷۰:** وظایف و اختیارات کمیسیون کشوری تابلو به شرح ذیل می‌باشد:

الف- هماهنگی، پیگیری و اجرای صحیح این آیین‌نامه در کشور  
ب- بررسی و کارشناسی پیشنهادات در خصوص تابلو و آرایه آنها به شورای عالی سازمان

**ماده ۷۱:** به منظور هماهنگی، پیگیری و اجرای صحیح این آیین‌نامه در هر استان، کمیسیونی در نظام پزشکی مرکز استان با ترکیب زیر تشکیل می‌گردد:

۱. رییس شورای هماهنگی نظام پزشکی های استان (رییس کمیسیون)

۲. معاون فنی و نظارت نظام پزشکی مرکز استان (دبیر کمیسیون)

۳. دادستان انتظامی شهرستان مرکز استان

۴. یک نفر از اعضای سازمان، شاغل در بخش خصوصی استان (ترجیحاً دارای دفتر کار یا مطب شخصی) به انتخاب شورای هماهنگی

۵. یک نفر به عنوان نماینده دانشگاه علوم پزشکی استان (در صورت وجود بیش از یک دانشگاه، یک نماینده از هر دانشگاه)

۶. یک نفر به عنوان نماینده استانداری

۷. یک نفر به عنوان نماینده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی استان

**تبصره ۱:** نماینده شهرداری شهر مورد نظر حسب مورد توسط رییس کمیسیون دعوت خواهد شد.

**تبصره ۲:** در مورد پرونده های مربوط به شهرهای حوزه نظام پزشکی های دیگر استان، رییس نظام پزشکی مربوطه حسب مورد توسط رییس کمیسیون دعوت خواهد شد و با حق رأی در جلسه حضور خواهد یافت.

**ماده ۷۲:** وظایف و اختیارات کمیسیون استانی تابلو به شرح ذیل می‌باشد:

الف- هماهنگی، پیگیری و اجرای صحیح این آیین‌نامه در استان  
ب- بررسی و کارشناسی پیشنهادات در خصوص تابلو و آرایه آنها به کمیسیون کشوری تابلو

ج- هماهنگی، پیگیری و اجرای صحیح مصوبات کمیسیون کشوری تابلو

**ماده ۶۱:** درج نوع مالکیت مؤسسه براساس پروانه صادره؛ (دولتی، موسسه یا نهاد عمومی غیردولتی، خیریه، خصوصی) الزامی است.

**ماده ۶۲:** در صورتی که نوع مالکیت مؤسسه براساس پروانه صادره؛ دولتی، موسسه یا نهاد عمومی غیردولتی یا خیریه باشد درج نام موسس مطابق با مندرجات پروانه بهره برداری الزامی است.

**ماده ۶۳:** در صورتی که نوع مالکیت مؤسسه براساس پروانه صادره؛ خصوصی باشد درج نام موسس (شخصیت حقیقی یا حقوقی)، براساس مندرجات پروانه اختیاری است.

**ماده ۶۴:** درج نام واقف (شخصیت حقیقی یا حقوقی) اختیاری است.

**ماده ۶۵:** نوبت کاری مؤسسه مطابق پروانه بهره‌برداری مؤسسه الزامی است.

**ماده ۶۶:** تابلو موسسات نباید حاوی تصاویر یا اشکال هندسی باشد.

**تبصره:** نشان (لوگو) مؤسسه در صورتی که بنام موسس ثبت رسمی شده باشد اختیاری است.

**ماده ۶۷:** شماره تلفن‌های مؤسسه الزامی است.

**ماده ۶۸:** درج بیمه‌های طرف قرارداد اختیاری است.

## بخش ۵- کمیسیون نظارت بر استانداردسازی تابلوی حرف پزشکی

**ماده ۶۹:** به منظور هماهنگی، سیاست‌گذاری و نظارت کلان در جهت ساماندهی وضعیت تابلوی مطب/دفترکار و مؤسسات پزشکی (موضوع این آیین‌نامه) کمیسیون کشوری تابلو در سازمان نظام پزشکی کل با ترکیب زیر تشکیل می‌گردد:

۱. معاون فنی و نظارت سازمان نظام پزشکی (رییس کمیسیون)  
۲. مدیرکل نظارت معاونت نظارت و فنی سازمان نظام پزشکی (دبیر کمیسیون)

۳. یک نفر از اعضای جامعه پزشکی به انتخاب شورای عالی

۴. معاون انتظامی سازمان یا نماینده تام‌الاختیار وی

۵. یک نفر به عنوان نماینده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۶. یک نفر به عنوان نماینده وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور)

۷. یک نفر به عنوان نماینده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

## فصل ۲- مهر اعضای سازمان

را به عمل آورد و ضمناً موظف است حداکثر ظرف ۳ روز کاری موضوع را به نظام پزشکی محل اعلام نماید.

**ماده ۸۳:** در مهر نظام پزشکی، درج نام مؤسسه‌ای که عضو سازمان در آن شاغل است (حسب مورد با درخواست مؤسسه مورد نظر صرفاً برای استفاده در سرنسخه همان مؤسسه و در محل مؤسسه) اختیاری است.

**تبصره ۱:** این مهر می‌بایست صرفاً در اختیار عضو سازمان باشد و استفاده از آن بدون اجازه پزشک و یا در غیاب ایشان مجاز نمی‌باشد.

**تبصره ۲:** اگر نام مؤسسه در مهر عضو درج شده باشد، پس از اتمام همکاری مهر امحا شود و امحا مهر به سامانه موضوع ماده ۱۶۷ ثبت شود. در صورت عدم همکاری طرفین، اعلام به سازمان نظام پزشکی الزامی است.

**تبصره ۳:** اگر نام مؤسسه در مهر عضو درج شده باشد، پس از اتمام همکاری استفاده از آن مهر هم برای عضو سازمان و هم برای مؤسسه ممنوع است.

**ماده ۸۴:** کلیه مضمولان این آیین‌نامه مجاز به واگذاری مهر خود به دیگران نیستند و همچنین اجازه استفاده از مهر نظام پزشکی فرد دیگر را ندارند.

**ماده ۸۵:** درج هرگونه عبارتی در متن مهر که خلاف این آیین‌نامه باشد تخلف انتظامی محسوب می‌شود.

**ماده ۸۶:** در مورد رنگ، نوع و اندازه قلم نوشتار محدودیتی وجود ندارد. اندازه قلم محتوای الزامی باید درشت تر از اندازه قلم محتوای اختیاری باشد.

**ماده ۷۳:** درج نام و نام خانوادگی کامل براساس مندرجات پروانه طبابت الزامی است و حذف یا تغییر قسمتی از نام و نام‌خانوادگی تخلف محسوب می‌گردد.

**ماده ۷۴:** درج بالاترین مقطع و رشته تحصیلی مندرج در پروانه طبابت الزامی است. استفاده از حروف اختصار برای عنوان رشته یا مقطع تحصیلی در تابلو، مهر، سرنسخه و کارت ویزیت ممنوع است.

**ماده ۷۵:** درج کامل شماره عضویت (کد حرف رشته و شماره نظام) الزامی است.

**ماده ۷۶:** درج عبارت "نظام پزشکی:" قبل از شماره عضویت الزامی است.

**ماده ۷۷:** در مواردی که عضو سازمان دارای بیش از یک مقطع تحصیلی مندرج در پروانه طبابت باشد، درج مقطع و رشته پایین‌تر مندرج در پروانه طبابت اختیاری است.

**ماده ۷۸:** جهت هیأت علمی تمام وقت جغرافیایی درج عبارت هیأت علمی تمام وقت جغرافیایی الزامی است.

**ماده ۷۹:** برای رزیدنت نوشتن عبارات "رزیدنت" یا "دستیار" و رشته تحصیلی الزامی است و درج سال، محل اشتغال و شماره دانشجویی اختیاری است.

**ماده ۸۰:** درج لوگوی سازمان نظام پزشکی بلامانع است.

**ماده ۸۱:** عضو سازمان موظف است مهر نظام پزشکی را در سازمان ثبت نماید.

**ماده ۸۲:** حفظ و نگهداری مهر برعهده عضو سازمان بوده مسئولیت نسخه منقوش به مهر برعهده عضو است و چنانچه پزشکی مهر خود را در اختیار کارکنان اداری مطب یا مؤسسه قرار دهد رافع مسئولیت وی در قبال نسخ صادره نخواهد بود. چنانچه مهر وی مورد سرقت، جعل، سوءاستفاده قرار گرفته و یا مفقود شود، وی مکلف است از طریق مراجع قضایی اقدامات لازم

## فصل ۳ - سرنسخه‌های مطب/دفتر کار / مؤسسه پزشکی

### بخش ۱ - سرنسخه مطب/دفتر کار

**ماده ۸۷:** اندازه سرنسخه برای مطب/دفتر کار موضوع این آیین‌نامه حداقل (A6 ۱۴,۸×۱۰,۵ cm) و حداکثر (A4 ۲۱×۳۰ cm) می‌باشد.

**ماده ۸۸:** درج نام و نام خانوادگی کامل براساس مندرجات پروانه طبابت الزامی است و حذف یا تغییر قسمتی از نام و نام‌خانوادگی تخلف محسوب می‌گردد.

**ماده ۸۹:** درج بالاترین مقطع و رشته تحصیلی مندرج در پروانه طبابت الزامی است.

**اصلاحیه مصوبه ۴ بیست و چهارمین جلسه شورای عالی نظام پزشکی مورخ ۱۴۰۱/۹/۲۴:** همکاران فوق تخصص و فلوشیپ در تابلو و سرنسخه عنوان تخصص قبلی را ذکر نمایند.

**ماده ۹۰:** درج کامل شماره نظام پزشکی شامل کد حرف رشته و شماره عضویت الزامی است.

**ماده ۹۱:** درج عبارت "نظام پزشکی:" قبل از شماره عضویت الزامی است.

**ماده ۹۲:** استفاده از حروف اختصار برای عنوان رشته یا مقطع تحصیلی در سرنسخه ممنوع است.

**ماده ۹۳:** درج نشانی و تلفن مطب/دفتر کار الزامی است.

**ماده ۹۴:** درج شناسه کیو-آر اختصاصی پزشک (QR Code) مطابق با شناسه منقوش بر پروانه طبابت، بر روی سرنسخه الزامی است.

**ماده ۹۵:** درج دورنگار و نشانی پست الکترونیک (Email Address) اختیاری است.

**ماده ۹۶:** درج هر نوع نشانی اینترنتی یا صفحات مجازی صرفاً منوط به داشتن مجوز معتبر تبلیغات برای آن نشانی یا صفحه مجازی می‌باشد.

**ماده ۹۷:** درج ساعات پذیرش بیماران اختیاری است.

**ماده ۹۸:** درج محتوا در سرنسخه به زبان دیگر پس از زبان فارسی اختیاری است.

**ماده ۹۹:** نقش نشان یا لوگوی سازمان نظام پزشکی در سرنسخه الزامی است.

**ماده ۱۰۰:** استفاده از هرگونه تصویر ممنوع است.

**تبصره:** استفاده از الگوهای گرافیکی و هندسی اختیاری است.

**ماده ۱۰۱:** در مورد رنگ، نوع و اندازه قلم نوشتار محدودیتی وجود ندارد. اندازه قلم محتوای الزامی باید درشت تر از اندازه قلم محتوای اختیاری باشد.

### بخش ۲ - سرنسخه مؤسسات پزشکی

**ماده ۱۰۲:** اندازه سرنسخه برای مؤسسات پزشکی موضوع این آیین‌نامه حداقل (A6 ۱۴,۸×۱۰,۵ cm) و حداکثر (A4 ۲۱×۳۰ cm) می‌باشد.

**ماده ۱۰۳:** درج نام و عنوان مؤسسه مطابق پروانه تأسیس/بهره‌برداری مؤسسه الزامی است.

**ماده ۱۰۴:** در صورتی که نوع مالکیت مؤسسه براساس پروانه صادره؛ دولتی، موسسه یا نهاد عمومی غیردولتی یا خیریه باشد درج نام موسس مطابق با مندرجات پروانه بهره‌برداری الزامی است.

**ماده ۱۰۵:** بخش‌های تخصصی مطابق پروانه موسسه اختیاری است.

**ماده ۱۰۶:** درج حداکثر ۵ عنوان از خدمات اختیاری است.

**ماده ۱۰۷:** درج نشانی و تلفن موسسه الزامی است.

**ماده ۱۰۸:** درج دورنگار و نشانی پست الکترونیک (Email Address) اختیاری است.

**ماده ۱۰۹:** درج هر نوع نشانی اینترنتی یا صفحات مجازی صرفاً منوط به داشتن مجوز معتبر تبلیغات برای آن نشانی یا صفحه مجازی می‌باشد.

**ماده ۱۱۰:** درج ساعات پذیرش بیماران اختیاری است.

**ماده ۱۱۱:** درج محتوا در سرنسخه به زبان دیگر پس از زبان فارسی اختیاری است.

**ماده ۱۱۲:** نقش نشان یا لوگوی سازمان نظام پزشکی الزامی است.

**ماده ۱۱۳:** درج نشان (لوگو) مؤسسه در صورتی که ثبت رسمی شده باشد اختیاری است.

**ماده ۱۱۴:** استفاده از هرگونه تصویر ممنوع است.

**تبصره:** استفاده از الگوهای گرافیکی و هندسی اختیاری است.

**ماده ۱۱۵:** در مورد رنگ، نوع و اندازه قلم نوشتار محدودیتی وجود ندارد. اندازه قلم محتوای الزامی باید درشت تر از اندازه قلم محتوای اختیاری باشد.

## فصل ۴ - کارت ویزیت مطب/دفتر کار / مؤسسه پزشکی

**ماده ۱۲۹:** درج هر نوع نشانی اینترنتی یا صفحات مجازی صرفاً منوط به داشتن مجوز معتبر تبلیغات برای آن نشانی یا صفحه مجازی می باشد.

**ماده ۱۳۰:** ساعات پذیرش بیماران اختیاری است.

**ماده ۱۳۱:** درج محتوا در کارت ویزیت به زبان دیگر پس از زبان فارسی اختیاری است.

**ماده ۱۳۲:** درج بیمه‌های طرف قرارداد اختیاری است.

**ماده ۱۳۳:** در نظر گرفتن جای خالی جهت درج نام بیمار و زمان مراجعه بعدی اختیاری است.

### بخش ۲ - کارت ویزیت موسسات پزشکی

**ماده ۱۳۴:** درج نام و عنوان مؤسسه مطابق پروانه تأسیس/بهره‌برداری مؤسسه الزامی است.

**ماده ۱۳۵:** درج تاریخ تأسیس مؤسسه اختیاری است.

**ماده ۱۳۶:** درج شماره پروانه بهره‌برداری الزامی است.

**ماده ۱۳۷:** در صورتی که نوع مالکیت مؤسسه براساس پروانه صادره؛ دولتی، مؤسسه یا نهاد عمومی غیردولتی یا خیریه باشد درج نام مؤسس مطابق با مندرجات پروانه بهره‌برداری الزامی است.

**ماده ۱۳۸:** بخش‌های تخصصی مطابق پروانه مؤسسه اختیاری است.

**ماده ۱۳۹:** درج هر نوع نشانی اینترنتی یا صفحات مجازی صرفاً منوط به داشتن مجوز معتبر تبلیغات برای آن نشانی یا صفحه مجازی می باشد.

**ماده ۱۴۰:** درج نشانی و تلفن مؤسسه الزامی است.

**ماده ۱۴۱:** درج محتوا به زبان دیگر پس از زبان فارسی اختیاری است.

**ماده ۱۴۲:** در نظر گرفتن جای خالی جهت درج نام بیمار و زمان مراجعه بعدی اختیاری است.

**ماده ۱۱۶:** حداکثر عرض کارت ۵۵ میلی متر و حداکثر طول مجاز کارت ۹۱ میلی متر می‌باشد.

**ماده ۱۱۷:** در کارت ویزیت استفاده از هرگونه تصویر ممنوع است.

**ماده ۱۱۸:** استفاده از الگوهای گرافیکی و هندسی اختیاری است.

**ماده ۱۱۹:** درج نشان (لوگو) مؤسسه در صورتی که ثبت رسمی شده باشد اختیاری است.

**ماده ۱۲۰:** نقش نشان یا لوگوی سازمان نظام پزشکی در سرنسخه الزامی است.

**ماده ۱۲۱:** در مورد رنگ، نوع و اندازه قلم نوشتار محدودیتی وجود ندارد. اندازه قلم محتوای الزامی باید درشت تر از اندازه قلم محتوای اختیاری باشد.

### بخش ۱ - کارت ویزیت مطب/دفتر کار

**ماده ۱۲۲:** درج نام و نام خانوادگی کامل براساس مندرجات پروانه طبابت الزامی است و حذف یا تغییر قسمتی از نام و نام خانوادگی تخلف محسوب می‌گردد.

**ماده ۱۲۳:** درج بالاترین مقطع و رشته تحصیلی مندرج در پروانه طبابت الزامی است.

**ماده ۱۲۴:** درج کامل شماره نظام پزشکی شامل کد حرف رشته و شماره عضویت الزامی است.

**ماده ۱۲۵:** درج عبارت "نظام پزشکی:" قبل از شماره عضویت الزامی است.

**ماده ۱۲۶:** استفاده از حروف اختصار برای عنوان رشته یا مقطع تحصیلی در کارت ویزیت ممنوع است.

**ماده ۱۲۷:** درج نشانی و تلفن مطب/دفتر کار الزامی است.

**ماده ۱۲۸:** درج دورنگار و نشانی پست الکترونیک ( Email Address) اختیاری است.

## فصل ۵ - سایر

**ماده ۱۴۵:** اعضای سازمان که فاقد پروانه طبابت هستند حق تأسیس مطب/دفتر کار و همچنین ساخت تابلو و چاپ/انتشار سرنسخه و کارت ویزیت را ندارند.

**ماده ۱۴۶:** استفاده از عنوان دکتر قبل از نام و نام خانوادگی در تابلو، مهر، سرنسخه و کارت ویزیت چنانچه در عنوان پروانه طبابت قید شده باشد الزامی است. استفاده از عنوان دکترا در تابلو، مهر، سرنسخه و کارت ویزیت آن دسته از اعضای سازمان که فاقد عنوان دکتر در پروانه طبابت هستند ممنوع است.

**ماده ۱۴۷:** درج عناوین استادیار، دانشیار، استاد و عضو هیأت علمی در تابلو، مهر، سرنسخه و کارت ویزیت، حسب حکم هیأت علمی (دانشگاه‌های علوم پزشکی داخل کشور) مرتبط با عنوان

### بخش ۱ - مواد مشترک مربوط به تابلو، مهر، سرنسخه و کارت ویزیت

**ماده ۱۴۳:** درج اطلاعات مطب/دفتر کار/مؤسسه در وبسایت‌ها و اپلیکیشن‌های مجاز نوبت‌دهی و معرفی پزشکان، بلامانع است. در این صورت محتوای مندرج در صفحه سایت/اپلیکیشن مذکور صرفاً باید منطبق با محتوای الزامی سرنسخه باشد.

**ماده ۱۴۴:** چنانچه محتوای مندرجات موضوع ماده ۱۴۳، مطالبی بیش از محتوای الزامی سرنسخه استاندارد داشته باشد به منزله تبلیغات امور پزشکی محسوب شده و تحت شمول دستورالعمل تبلیغات سازمان قرار گرفته و نیازمند اخذ مجوز تبلیغات خواهد بود.

پزشکی در صورت مشاهده هرگونه عدم انطباق، موظفند علاوه بر اقدام مطابق ضوابط جاری وزارت بهداشت؛ موضوع را کتباً به رییس نظام پزشکی محل منعکس نمایند.

**ماده ۱۶۱:** نظام پزشکی مکلف است در هنگام مواجهه با تخلفات تابلو، مهر، سرنسخه و کارت ویزیت در حوزه فعالیت خود، به ترتیب زیر اقدام نماید:

الف) اخطار کتبی و ارایه مهلت دو هفته‌ای برای رفع مغایرت، صاحبان مطب/دفترکار و موسسات پزشکی موظفند در مهلت ارایه شده نسبت به رفع و اصلاح مغایرت اقدام نموده و تصویر موارد اصلاح شده را به سازمان نظام پزشکی ارایه نمایند.

ب) نماینده نظام پزشکی مختار است جهت بررسی صحت و سقم مدارک ارایه شده در خصوص رفع مغایرت نسبت به بازدید از محل اقدام نماید.

ج) در صورت عدم رفع مغایرت در مهلت تعیین شده، مسئول فنی مؤسسه یا صاحب پروانه طبابت جهت رسیدگی انتظامی به دادسرای انتظامی نظام پزشکی مربوطه معرفی می‌شود.

**ماده ۱۶۲:** سازمان نظام پزشکی مکلف است شیوه نامه اطلاع‌رسانی به اعضا، ثبت تصاویر و نظارت بر تابلو، مهر، سرنسخه و کارت ویزیت را به نظام پزشکی های سراسر کشور ابلاغ نماید.

**ماده ۱۶۳:** اتحادیه‌های مربوط به کلیه اصنافی که با ساخت تابلو، مهر، سرنسخه و کارت ویزیت مرتبط هستند، موظفند ضوابط قانونی این آیین‌نامه را به اطلاع اعضای خود رسانده و اجرا نمایند.

**ماده ۱۶۴:** هر یک از سازندگان تابلو، مهر، سرنسخه و کارت ویزیت که برخلاف این آیین‌نامه نسبت به ساخت یا چاپ اقلام مذکور اقدام نمایند متخلف بوده و تخلف آنان طبق ضوابط اتحادیه خود باید مورد رسیدگی قرار گیرد.

**ماده ۱۶۵:** درج عبارات مرکز تخصصی، مرکز، کلینیک، پلی‌کلینیک در تابلو، مهر، سرنسخه یا کارت ویزیت مطب/دفترکار به معنای تأسیس مؤسسه می‌باشد و ممنوع است.

**ماده ۱۶۶:** درج هر عبارت یا محتوای دیگری به غیر از موارد اختیاری و الزامی مندرج در مواد این آیین‌نامه در تابلو، مهر، سرنسخه و کارت ویزیت مجاز نمی‌باشد.

**ماده ۱۶۷:** سازمان نظام پزشکی مکلف است ظرف شش ماه از تصویب آیین‌نامه امکانات ثبت تصویر تابلو، مهر، سرنسخه و کارت ویزیت اعضا را در سامانه الکترونیکی سازمان فراهم نماید.

**ماده ۱۶۸:** کلیه مشمولان این آیین‌نامه مکلفند سرنسخه، مهر و کارت ویزیت خود را حداکثر ظرف مدت سه ماه و تابلو خود را حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ ضوابط مطابق مفاد این آیین‌نامه اصلاح و در سامانه موضوع ماده ۱۶۷ ثبت نمایند. از سه ماه پس از فراهم شدن امکان ثبت مهر در سامانه الکترونیکی سازمان، مهرهای ثبت نشده فاقد اعتبارند.

**ماده ۱۶۹:** این آیین‌نامه در ۱۶۹ ماده و ۱۲ تبصره به استناد مصوبه شماره ۷ سی و دومین جلسه شورای عالی نظام پزشکی مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۱۷ و مصوبه شماره ۲ شصت و هفتمین جلسه هیأت رییس شورای عالی مورخ ۱۳۹۹/۷/۲ به تصویب رسیده و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا است.

مندرج در پروانه طبابت اختیاری است. چنانچه اعتبار حکم هیأت علمی به دلیل بازنشستگی یا هر دلیل دیگری منقضی شود استفاده از این عناوین مجاز نمی‌باشد.

**ماده ۱۴۸:** درج عناوین عضویت در انجمن‌ها و سایر تشکل‌های علمی داخل یا خارج کشور در تابلو، مهر، سرنسخه و کارت ویزیت ممنوع است.

**ماده ۱۴۹:** در مواردی که عضو سازمان فارغ التحصیل دو رشته بوده و دارای دو شماره نظام پزشکی مستقل باشد برای هر یک از رشته‌ها باید پروانه، تابلو، مهر، سرنسخه و کارت ویزیت مجزا داشته باشد و درج دو رشته و یا دو شماره نظام پزشکی در تابلو، مهر، سرنسخه و کارت ویزیت مجاز نمی‌باشد.

**ماده ۱۵۰:** در کلیه مطب‌ها داشتن تابلو، مهر، سرنسخه یا کارت ویزیت مشترک ممنوع است و حتی در موارد مطب مشترک، تابلو، مهر، سرنسخه و کارت ویزیت باید مجزا باشد.

**ماده ۱۵۱:** استفاده از عنوان متخصص به جز اعضای که در پروانه طبابت آنان عنوان متخصص قید شده باشد مجاز نیست.

**ماده ۱۵۲:** استفاده از عنوان دکترای تخصصی به جز اعضای که در پروانه طبابت آنان عنوان دکترای تخصصی قید شده باشد مجاز نیست.

## بخش ۲ - نظارت

**ماده ۱۵۳:** هر یک از نظام پزشکی‌های سراسر کشور بر حسن اجرای این آیین‌نامه در حوزه جغرافیایی مربوطه باید نظارت داشته باشند.

**ماده ۱۵۴:** از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، آیین‌نامه قبلی تابلو ملغی و کارت ویزیت از شمول ماده ۳ آیین‌نامه تبلیغات خارج می‌شود.

**ماده ۱۵۵:** سازمان نظام پزشکی مکلف است الگوی تابلوی استاندارد هر یک از مطب‌ها و دفاترکار را در میز شخصی الکترونیک اعضای سازمان بصورت خودکار نمایش دهد تا هر یک از اعضا نسبت به الگوی تابلوی استاندارد خود، واقف باشد.

**ماده ۱۵۶:** سازمان نظام پزشکی مکلف است بستر ارسال الکترونیک تصاویر تابلوهای مطب/دفترکار و موسسات پزشکی توسط صاحبان پروانه و مسئولین فنی موسسات را فراهم آورد و تصاویر دریافتی را مورد بررسی قرار دهد.

**ماده ۱۵۷:** سازمان نظام پزشکی مکلف است اقدامات لازم را بعمل آورد تا تابلوی معرفی شده و مورد تأیید سازمان برای هر یک از مطب‌ها و دفاترکار بصورت خودکار در تارنمای سازمان نظام پزشکی قابل مشاهده باشد.

**ماده ۱۵۸:** هر یک از اعضای سازمان که مطب یا دفترکار تأسیس می‌نماید مکلف است تصویر تابلو/تابلوهای مطب/دفترکار خود را در سامانه اعلامی سازمان نظام پزشکی بارگذاری نماید.

**ماده ۱۵۹:** هر یک از نظام پزشکی‌ها مکلفند تصاویر تابلوهای ارسالی از مطب/دفترکار و موسسات حوزه فعالیت خود بررسی و در صورت استاندارد نبودن اقدام لازم را انجام دهد.

**ماده ۱۶۰:** واحدهای نظارتی کلیه دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور در هنگام بازدیدهای نظارتی از مطب/دفترکار و موسسات